

عنوان مقاله:

آت اکولوژی گونه *Melica persica* Kunth. در منطقه خراسان

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 17، شماره 3 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

حامد ظریف کتابی - مربی پژوهشی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

امرعلی شاهمرادی - استادیار پژوهشی، بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

مجید دشتی - دانشجوی دکترای تخصصی فیزیولوژی گیاهان زراعی، دانشگاه فردوسی مشهد

اصغر یاریاب - کارشناس گیاه شناسی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

غلامرضا حسینی بمرود - کارشناس گیاه شناسی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

صدیقه زارع کیا - کارشناس ارشد پژوهشی، بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

خلاصه مقاله:

گیاه مرتعی *Melica persica* Kunth. گونه ای پایا از خانواده گرامینه (Poaceae) با دامنه سازگاری نسبتا وسیع است که آنرا به عنوان یکی از گیاهان مهم مرتعی به ویژه در امر حفاظت خاک مطرح می سازد. این گیاه بومی ایران است و عمدتا در دو منطقه رویشی ایران- تورانی و خزری رویش دارد. برای مطالعه آت اکولوژی این گونه ابتدا رویشگاههای آن در منطقه خراسان (شامل سه استان خراسان فعلی) شناسایی گردید و خصوصیات رویشگاهی (اقلیم، توپوگرافی و خاک) در چند سایت بررسی شد. سپس نحوه زادآوری، فنولوژی، تراکم، پوشش تاجی، سیستم ریشه و ترکیبات شیمیایی علوفه این گونه مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج بدست آمده حکایت از پراکنش نسبتا وسیع این گونه از شمال تا جنوب خراسان در بیشتر دامنه های سنگلاخی در دامنه ارتفاعی ۲۹۰۰-۹۰۰ متر داشت به طوری که این گیاه در تمام جهات جغرافیایی و شیب ۱۲ تا ۸۹ درصد دیده می شود. رویشگاه های ملیکا عمدتا در سه اقلیم نیمه خشک فراسرد، مدیترانه ای فراسرد و نیمه خشک سرد حضور دارند. متوسط درجه حرارت سالانه در این رویشگاه ها از حداقل ۵ تا ۱۵ درجه سانتی گراد و میانگین بارندگی آنها از ۱۲۵ تا ۶۰۰ میلی متر متغیر است. این گیاه خاک های دارای بافت لوم سنگریزه ای، لوم سیلت سنگریزه ای و لوم شنی سنگریزه ای، با اسیدیته ۷-۸ و هدایت الکتریکی ۵/۱-۵/۰ دسی زمینس بر متر که از زهکشی خوبی برخوردار هستند، ترجیح می دهد. زمینهای سنگلاخی و به ویژه شیلهای واریزه ای و سنگهای آهکی و آذرین حد واسط بستر اصلی استقرار ملیکا هستند. رشد رویشی این گیاه از اواخر اسفندماه آغاز می گردد و تا اواخر اردیبهشت ماه ادامه می یابد. به توجه به ارتفاع منطقه، از اواسط اردیبهشت ماه تا اوایل خردادماه وارد مرحله خوشه دهی می شود، از اوایل تا اواسط خرداد ماه بذرها شیری شده و حدود ۲۰ روز بعد ریزش بذرها شروع می شود. نتایج همچنین نشان داد مدت زمان نگهداری (۵ سال نگهداری در شرایط محیط) تاثیر معنی داری بر قوه نامیه بذر نداشت. به طوری که زادآوری این گونه در طبیعت عمدتا توسط بذر صورت می گیرد. بنابراین نتایج حاصل از تجزیه ترکیبات شیمیایی علوفه نشان داد که این گونه دارای ۶/۲۱ درصد و ۱/۸ درصد پروتئین به ترتیب در مرحله رویشی و گلدهی می باشد.

کلمات کلیدی:

آت اکولوژی، *Melica persica*، منطقه خراسان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632867>

